

Šifra predmeta:		Naziv predmeta: Modeli države i demokratije	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: -
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: - Predavanja: Vježbe: Istraživački rad: Samostalni rad studenata:	
Odgovorni nastavnik/ci	Prof. dr. Elvis Fejzić		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Cilj predmeta korespondira sa sticanjem spoznajnih uvida o relevantnim teorijskim modelima države i demokratije te izučavanjem suprotstavljenih gledišta o savremenoj državi i demokratiji. Fokus će biti stavljen na razvoj države kao političke zajednice, proces transformacije države u kontekstu trijumfa globalizma, demokratiju i različite teorijske forme vladavine naroda, kao i savremene prijetnje demokratskoj egzistenciji država koje se pojavljuju u formi neokolonijalizma, teritorijalnog ekspanzionizma i militarizma. Poseban akcent će biti stavljen na istraživanje i detektiranje uloge države u demokratskoj politici, pri čemu će modeli država biti diferencirani prema njihovoj regulacijskoj ili, pak, deregulacijskoj prirodi. Iako je bitno prezentirati najbitnije teorijske modele demokratije, u ovom kontekstu posebno je važno spoznati njen protektivni i razvojni potencijal, ali i kritički rekonstruirati primarna obilježja pluralističke i direktne demokratije u policentričnoj politici te, uzimimo, istražiti učestale zloupotrebe u prakticanju referendumске demokratije.</p>		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Politološka određenja države i demokratije Tipologija država u politologiji Konstitucionalna i pluralistička teorija države Vestfalska i nacionalna država Kooperativna i transnacionalna država Kosmopolitska i postnacionalna država Modeli demokratije u politologiji Pluralistička i liberalna demokratija Direktna i referendumska demokratija Deliberativna i socijalna demokratija Konsocijacijska i radikalna demokratija Postsuverena država i postdemokratija		

Ishodi učenja:	Znanje: nakon uspješnog završetka nastavnog procesa i ispita studenti će moći razumjeti relevantne politološke pojmove i koncepcije te modele države i demokratije. Vještine: studenti će biti u stanju identificirati relevantnost teorijskih modela države i demokratije te, uz to, moći će kritički analizirati i evaluirati državne politike i demokratske režime vlasti. Kompetencije: studenti će biti u stanju kontekstualizirati stečeno znanje o modelima države i demokratije, ali i primijeniti ga na nova naučna istraživanja i političke analize.
Metode izvođenja nastave:	ex katedra 60 % tematske diskusije 40 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<u>Istraživački rad</u> 30% (max. 30 bodova) <u>Participacija u diskusijama</u> 20% (max. 20 bodova) <u>Završni ispit</u> 50% (max. 50 bodova)
Literatura²:	Obavezna: 1. Beck, Ulrich (2004). <i>Moć protiv moći u doba globalizacije: nova svjetska politička ekonomija</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2. Crouch, Colin (2007). <i>Postdemokracija: političke i poslovne elite u 21. stoljeću</i> . Zagreb: Izvori. 3. Crouch, Colin; Streeck, Wolfgang, eds. (2006). <i>The Diversity of Democracy: Corporatism, Social Order and Political Conflict</i> . Cheltenham, UK; Northampton, MA, USA: Edward Elgar Publishing. 4. Dal, Robert (1999). <i>Demokratija i njeni kritičari</i> . Podgorica: CID. 5. Fejzić, Elvis (2017). <i>Referendum i demokratska vlast: plebiscitarna demokratija kao prijetnja</i> , Sarajevo: časopis Pregled, god. 58, br. 1, str. 27-43. 6. Fejzić, Elvis; Sadiković, Elmir; Turčalo, Sead (2017). <i>Socijalna demokratija i socijalni kapitalizam: o mogućnostima praktične primjene u Bosni i Hercegovini</i> . Sarajevo: Friedrich Ebert Stiftung. 7. Fridrih, Karl Joakim (2005). <i>Konstitucionalna demokratija: teorija i praksa u Evropi i Americi</i> . Podgorica: CID. 8. Grande, Edgar (2002). <i>Od nacionalne države do transnacionalnog režima politike – državna upravljačka sposobnost u globalizacijskom razdoblju</i> , Zagreb: časopis Politička misao, god. 39, br. 2, str. 92-105. 9. Isensee, Josef (2004). <i>Država, ustav, demokracija</i> . Zagreb: Politička kultura.

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st. 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

10. Kaningam, Frenk (2003). *Teorije demokratije: kritički uvod*. Beograd: Filip Višnjić.
11. Miler, Jan-Verner (2013). *Osporavanje demokratije: političke ideje u Evropi dvadesetog vijeka*. Beograd: Fabrika knjiga.
12. Sampson, Gary P., ed. (2001). *The Role of the WTO in Global Governance*. Tokyo; New York; Paris: United Nations University Press.
13. Van Kreveld, Martin (2012). *Uspon i propadanje države*. Beograd: Albatros plus.
14. Vinsent, Endrju (2009). *Teorije države*. Beograd: Službeni glasnik.
15. Voigt, Rüdiger (2002). *Koliko nam države treba?*, Zagreb: časopis Politička misao, god. 39, br. 2, str. 27-40.

Dopunska:

1. Ballestrem, Carl (1998). *Narodni suverenitet u ustavnoj državi*, Zagreb: časopis Politička misao, br. 3.
2. Beck, Ulrich, Grande, Edgar (2006). *Kozmopolitska Evropa: društvo i politika u drugoj moderni*. Zagreb: Školska knjiga.
3. Cooper, Robert (2009). *Slom država: poredak i kaos u 21. stoljeću*. Zagreb: Profil International.
4. Dal, Robert (1994). *Dileme pluralističke demokratije*. Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod.
5. Dal, Robert (1997). *Poliarhija: participacija i opozicija*. Beograd: Filip Višnjić.
6. Fejzić, Elvis (2015). *Savremeni korporativizam i političko upravljanje: neoliberalna politika na djelu*, Sarajevo: Godišnjak BZK Preporod, god. 15, str. 15-24.
7. Fejzić, Elvis (2019). *Ustavna aksiologija republikanizma i aktivitet parlamentarnih stranaka u Bosni i Hercegovini: kontradikcije, apologije i preporuke*, Sarajevo: Sveske za javno pravo, god. 10, br. 35/36, str. 37-44.
8. Held, Dejvid (1997). *Demokratija i globalni poredak*. Beograd: Filip Višnjić.
9. Laclau, Ernesto; Mouffe, Chantal (1985). *Hegemony and socialist strategy: towards a radical democratic politics*. London-New York: Verso.
10. Lipset, Sejmur Martin; Lejkin, Džejson M. (2006). *Demokratski vek*. Beograd: Alexandria Press.
11. Merkel, Wolfgang (2011). *Transformacija političkih sustava: uvod u teoriju i empirijsko istraživanje transformacije*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.
12. Mouffe, Chantal (2000). *The Democratic Paradox*. London-New York: Verso.

13. Ofe, Klaus (1999). *Modernost i država: Istok, Zapad*. Beograd: Filip Višnjić.
14. Pateman, Carole (2012). *Participatory Democracy Revisited*. American Political Science Association. Washington. Vol. 10., No. 1., 7-19.
15. Piketty, Thomas (2015). *Kapital u dvadeset prvom vijeku*. Sarajevo: Buybook.
16. Rodrik, Deni (2013). *Paradoks globalizacije: zašto svetsko tržište, države i demokratija ne idu zajedno*. Beograd: Službeni glasnik.
17. Vietor, Richard H. K. (2010). *Kako se zemlje natječu – strategija, struktura i državno upravljanje u globalnoj ekonomiji*. Zagreb: Zagrebačka škola ekonomije i managementa.
18. Zgodić, Esad (2015). *O državama: kritički pojmovnik statologije; knjiga I i II*. Sarajevo: Fakultet političkih nauka.